

МИЛИЦА ЗИКАТАНОВА ОТ ВИЛА МЕЛНИК: ВИНОТО И СЕМЕЙСТВОТО МЕ ПОВИКАХА У ДОМА

ЯНА ПЕТКОВА
ИРИНА СОФРАНОВА,
Avinissima Wine & Food
Consulting

Милица Зикатанова е второ поколение собственик на Винарска изба Вила Мелник. Завършва Американския колеж в София и Бостънския университет в Масачузетс, САЩ (бакалавър Бизнес администрация). 3 години работи във Великобритания за световния лидер във високоалкохолните напитки Diageo - като част от програмата на компанията за развитие на лидери. През 2015 г. се завръща в България, за да се включи в семейния бизнес. Нейно дело е туристическата карта "Винени маршрути Мелник", допринесла за популяризирането на винения туризъм в региона. В резултат през юли 2020 г. Вила Мелник е селектирана в престижната класация „Топ 50 Световни винени дестинации“ (World's Best Vineyards). Във Вила Мелник Милица отговаря за маркетинга и за експорта, работи с контрагенти в Европа, САЩ и Азия. Предстои ѝ да се дипломира като Магистър по управление на агробизнеса и развитието на селските райони в Нов български университет. Не спира да пътува и приключенията.

Какво е виното за теб?

То е моята връзка със семейството, с моята кръв и моята среда. Като част от семейния винарски бизнес, отговорно и с гордост продължавам фамилните традиции и градя нещо солидно, което да остане за бъдещето. Виното е повод да общувам непрекъснато

с моите родители, с които работим заедно. То ми дава усещане за мисия, за полезност и за значимост в нашия бранш. Виното ме среща с различни хора и ми доставя богати емоции.

Защо точно вино, а не кафе, уиски или джин, например?

Всъщност, всичко започна от

бирата. Навремето баща ми – Никола Зикатанов - работеше за Пиринско пиво. А пък аз, още докато бях в гимназията, стажувах в маркетинг отдела на „Карлсберг“ – през това време моите родители засаждаха бъдещите лозови масиви на Вила Мелник. Още тогава имах далечна, но ясна

представа, че един ден ще бъде част от винарския бизнес. Когато завършвах бакалавърската си степен в Бостънския университет, кандидатствах за работа в компаниите лидери в алкохолния бранш - именно с идеята да почерпя опит от най-добрите, за да мога да приложа наученото в семейната фирма. За моя най-голяма радост постъпих на работа в Diageo, собственик на брандове икони като Johnnie Walker и Guinness.

Кой кого откри: ти - виното или то - теб?

Семейството ми е от Мелнишкия край и баща ми винаги е мечтал да създаде лозе и винарна, тъй че моята съдба беше предопределена. За мен принадлежността и отговорността към семейството е много важна. И макар перспективата за развитие в международна корпорация да бе много привлекателна, едно емоционално решение ускори завръщането ми в родината. През 2015 г. баща ми ме покани да го придружа на виненото изложение „Провайн“ в Германия и да застана редом с него зад щанда на Вила Мелник. Гордостта и любовта в неговите очи, чувството на удовлетвореност, което изпитах, представяйки нашите вина, ме убедиха, че няма по-хубаво от това да работиш за себе си, за своето семейство и за своята родина. Виното и семейството просто ме повикаха у дома.

Мислиш ли, че в България има двоен стандарт по отношение на заплащането и възможностите за реализация на жените?

На национално ниво - това е въпрос на статистика. Но на микро ниво всичко зависи от конкретния индивид. Вярвам, че жените като мен сграбчват възможностите, както се хваща бик за рогата, и преодоляват всички трудности. Когато си уверен в себе си и преследваш с постоянство целите си, няма значение от какъв пол и етнос си, или на каква възраст. Поне собственият ми опит това показва: истинският професионализъм и упоритият труд винаги се разпознават и биват възнаградени справедливо.

Специално във винения бранш как е?

Във виното, както и в кулинарията и изкуството, се изискват финес, креативност, усет и търпение. Всички тези качества са присъщи на жените. В нашата фирма и изобщо във винения бранш има силно женско присъствие. Едни от най-изявените технолози на вино, търговци, сомелиери, винени автори и консултанти - не само в България, но и в Европа, са дами.

Как се роди идеята за Вила Мелник? И къде се намира винарската изба в момента по отношение на развитието си?

Както казах, корените ни са от Мелнишко и в този край винаги се е гледало грозде и се е правело вино. В този смисъл, не идеята се е зародила у нас, а по-скоро ние сме се родили с нея. Преди по-малко от месец Вила Мелник получи огромно световно признание за работата си в сферата на винения туризъм. Влязохме под №39 в TOP 50 World's Best Vineyards – класацията на най-добрите винени дестинации в света. Номинациите и гласуването са анонимни, а журито се състои от 500 винени експерти от цял свят. Това признание е значим успех не само за Вила Мелник, но и за целия Мелнишки регион, за целия винарски бранш в България въобще.

Нататък ще продължим да налагаме високи стандарти в услугите, които предлагаме. Ще продължим и да правим вина от местни и международни сортове на световно ниво, за да се наложим на нови пазари - както у нас, така и в чужбина.

Има ли други дами в екипа на Вила Мелник и какви са техните отговорности?

Аз често говоря за баща ми Никола като за вдъхновителя на Вила Мелник, но всъщност майка ми Любка е стълбът и опората на нашия бизнес. Тя отговаря за винения туризъм и за развитието на кадрите. Благодарение на нея Вила Мелник е една от най-приветливите и одухотворени винарни в България. Майка ми разви цялата ни търговска мрежа, преди аз да я поема от нея. Тя е в основата на създаването на нашите вина-бестселъри като полусухия Совиньон Блан. Половината от търговския ни екип се състои от жени. Най-преданият ни търговец е Валя, която повярва в нас още на старта и е неизменно с нас още от първите стъпки на избата. Други две прекрасни дами посрещат туристите във винарната.

Трудно ли е да бъдеш жена в тази професия? Кои са най-съществените ни предимства и

ORANGE WINE SAUVIGNON BLANC & KERATSUDA 2018

Мисията на това вино е да покаже традиционния, но вече позабравен метод за производство на бели вина - чрез ферментация на бялото грозде с ципите, или „бяло вино по технологията за червени вина“. От контакта с ципите виното получава бледооранжев цвят, експресивни аромати и наситен вкус с приятни танини за финал. Купажът е Совиньон блан и местната любимка - Керацуда. През 2016 г. виното влезе в Top 20 Български вина на престижната класация на DiVino.

недостатъци?

Виното е добра професия за жена. Лозята и гроздето са свързани с природата и с Майката Земя. Виното е напитката на боговете и дава животворна сила. Чрез виното изразяваме емоции като страст, любов, понякога тъга. Виното присъства в главната роля както на семейната трапеза, така и в изисканите ресторанти. Виното съхранява и разказва спомени, традиции, култура. Кой друг би могъл да направи връзката между всички тези елементи и би ги комуникирал по-добре от една жена? Освен това виното е престижен и благороден продукт - да работиш с него е удоволствие.

Има ли винена култура в България? И трудно ли се предава винено знание от жена?

Винената култура започва от самите производители. Те са носители на качеството на виното, на знанието за месните сортове и тероара; те са отговорни за постиженията в сферата на винотуризма. Освен тях, в България имаме и критична маса от експерти на международно вино - винени журналисти, консултанти, сомелиери, които разпрос-

траняват културата чрез курсове, дегустации, винените листи в заведенията и специализираните магазини, винени справочници, класации, конкурси. Покрай тях се зараждат и кръговете от винолюбители и вино-любопитни. Жената е отличен проводник на винената култура, особено, когато е ерудирана, социално ориентирана и мислеща.

Кое беше най-предизвикателното събитие за вас през изминалите 10 години?

За мен най-голямата промяна, но и най-удовлетворяващата стъпка, бе завръщането в България след седем години в чужбина. Страхувах се, защото не мислех, че съм готова да поема отговорностите на фамилия бизнес. Моят университетски ментор тогава ми каза: „Никои никога не е готов. Просто трябва да решиш кога да скочиш в океана“. И аз скочих.

Сега знам, че решението ми беше правилно. Вярвам, че в България мога да постигна далеч по-значими неща, отколкото другаде. Тук мога да допринеса не само за нашия бизнес, а и за винената индустрия като цяло. Социалната и бизнес среда у нас са трудни, но аз съм оптимист. Познавам много свои връстници от бранша – те са динамични, амбициозни и пълни с идеи като мен. Това е позитивен сигнал и ми дава надежда за добро развитие на индустрията.

Коя е Милица извън винения контекст?

Пътешественик и приключенец, вечно търсещ нови преживявания и адреналин. Допреди няколко години скачах соло с парашут и лях с парапланер, но голямата ми страст се оказва гмуркането с акваланг. Сега пъ-

туванията ми са посветени на дайвинга в екзотични води. Винаги пътувам с раница на гърба и предпочитам да отсядам при местните хора, за да опознавам тяхната култура, традиции, кухня. Радвам се, че имам човек до себе си, който споделя страстта ми към далечното и непознатото.

Кой и какво те вдъхновява?

Младите, борбени хора със смели и новаторски идеи – предприемачи, активисти, визионери. Старая се да се обграждам точно с такива хора, от които мога да науча нещо ново и с които можем взаимно да се мотивираме и развиваме.

Кое е любимото ти вино, което те описва най-добре като личност и на което би се наслаждавала дълги години?

Моето любимо вино и като вкусови качества, и като концепция, е Бергуле Мелник и Пино Ноар - купаж от местната „дива“ Широка Мелнишка Лоза и елегантния френски сорт Пино Ноар. Идеята на виното е, че българският сорт стои достойно и хармонично до световнопризнатия Пино Ноар, като му придава уникална самобитност. Виждам себе си в това вино: малко дива, но и космополитна, горда със своите корени и стремяща се да достигне световни висини.

С какви винени проекти ще бъде изпълнена 2021 г.?

Планът е през 2021-ва да сме преодолели икономическата криза след коронавируса. И после да продължим да развиваме мисията „Редки Сортове“, тоест да издирваме и възраждаме непознатите Мелнишки сортове. Продължаваме да поддържаме високото качество на туристическата услуга и да бъдем все така взискателни към нашите вина. ✨

Виното ми дава усещане за мисия.